

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی اثربخشی و عوارض استفاده از ترکیب شنبلیله و حنظل (کپسول
دیابت) در درمان بیماران دیابتی و مقایسه آن با درمان ضد دیابت رایج

استاد راهنما :

استاد بابک پزشکی

استاد مشاور:

استاد مسیح صدیق

دانشجو:

سید محمدرضا ترابی

چکیده:

بررسی اثربخشی و عوارض استفاده از ترکیب شنبلیله و حنظل (کپسول دیابت) در درمان بیماران دیابتی و مقایسه آن با درمان ضد دیابت رایج

مقدمه: دیابت یک بیماری مزمن شناخته شده است که کمتر از 400 میلیون نفر از آن رنج می برند و باعث مرگ میلیون ها نفر در سراسر جهان شده است. در دهه های گذشته، درمان های شیمیایی امیدوارکننده زیادی توسعه یافته است، اما در سال های اخیر، برای درمان دیابتی ها با درمان های مرسوم با عوارض جانبی متعددی مواجه شده ایم. در این مطالعه، هدف ما توسعه یک درمان ضد دیابت طبیعی جدید با استفاده از ترکیب شنبلیله و حنظل بود.

روش بررسی: جهت طراحی این مطالعه به روش کارآزمایی بالینی تصادفی سازی شده موازی دوسوکور، در مجموع 34 بیمار دیابتی 30 تا 65 ساله را با رضایت آگاهانه پذیرش کردیم. کپسول های درمانی از طریق ترکیب 40 میلی گرم *C. colocynthis* و 350 میلی گرم شنبلیله ساخته شد. شرکت کنندگان به دو گروه مداخله ای (17 نفر) و دارونما (17 نفر) تقسیم شدند و سطح گلوکز خون، پروفایل لیپیدی و تست های عملکرد کبد در ابتدای مطالعه اندازه گیری شد. پس از 2 هفته، همه شرکت کنندگان معاینه شدند و سطح گلوکز اندازه گیری شد. در پایان (هفته دوازدهم)، تمامی پیامدها با استفاده از آزمون t مستقل و مجذور کای (X^2) اندازه گیری و تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: قند خون ناشتا در گروه مداخله نسبت به گروه شاهد کاهش معنی داری داشت ($171/8 \pm 54/9$ در مقابل $152/5 \pm 37/3$ ، $P=0/024$)، اما بهبود پروفایل لیپیدی و عملکرد کبد از نظر آماری معنی دار نبود.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که ترکیب این دوزهای شنبلیله با *C. colocynthis* (L.) باعث کاهش قابل توجه قند خون ناشتا با ایمنی قابل قبول می شود. مطالعات بیشتر اثرات ضد دیابتی کارآمدتری را با کمترین عوارض جانبی ارائه می دهد.

واژگان کلیدی: دیابت، شنبلیله، قند خون ناشتا، عصاره گیاهی، عملکرد کبد، پروفایل لیپیدی

Abstract

A complementary therapy with *Trigonella foenum-graecum* L. and *Citrullus colocynthis* (L.) in Diabetes: A double-blind randomized controlled clinical trial

Introduction: Diabetes is a known chronic disease that suffered less than 400 million people and caused millions of deaths worldwide. In the last decades, many promising chemical treatments developed, but in recent years, we faced several side effects to treat diabetics with conventional therapies.

Material and methods: We admitted 34 diabetics with 30-65 years old to design a triple-blind parallel randomized controlled clinical trial. We made therapeutic capsules via a combination of 40 mg of *C. colocynthis* and 350 mg of fenugreek. We divided participants into interventional (n=17) and placebo groups (n=17) and measured blood glucose level, lipid profile, and liver function tests at the beginning of the study. After 2 weeks, all participants visited, and glucose levels were measured. At the end (12th week), all outcomes were measured and analyzed via an independent t-test and Chi-squared (X²).

Results: Fasting blood sugar significantly decreased in the intervention group compared to the control group (171.8 ± 54.9 vs. 152.5 ± 37.3 , $P=0.024$), but the improvement of lipid profile and liver function were not statistically significant.

Conclusion: This study showed that combining these doses of fenugreek with *C. colocynthis* (L.) provides a significant decrease in fasting blood sugar with acceptable safety. Further studies would provide more efficient antidiabetic effects with least side effects.

Key words: diabetes, *Trigonella foenum-graecum*, *Citrullus colocynthis*, Hanzal, fenugreek, fasting blood sugar, herbal extract, liver function, lipid profile

